

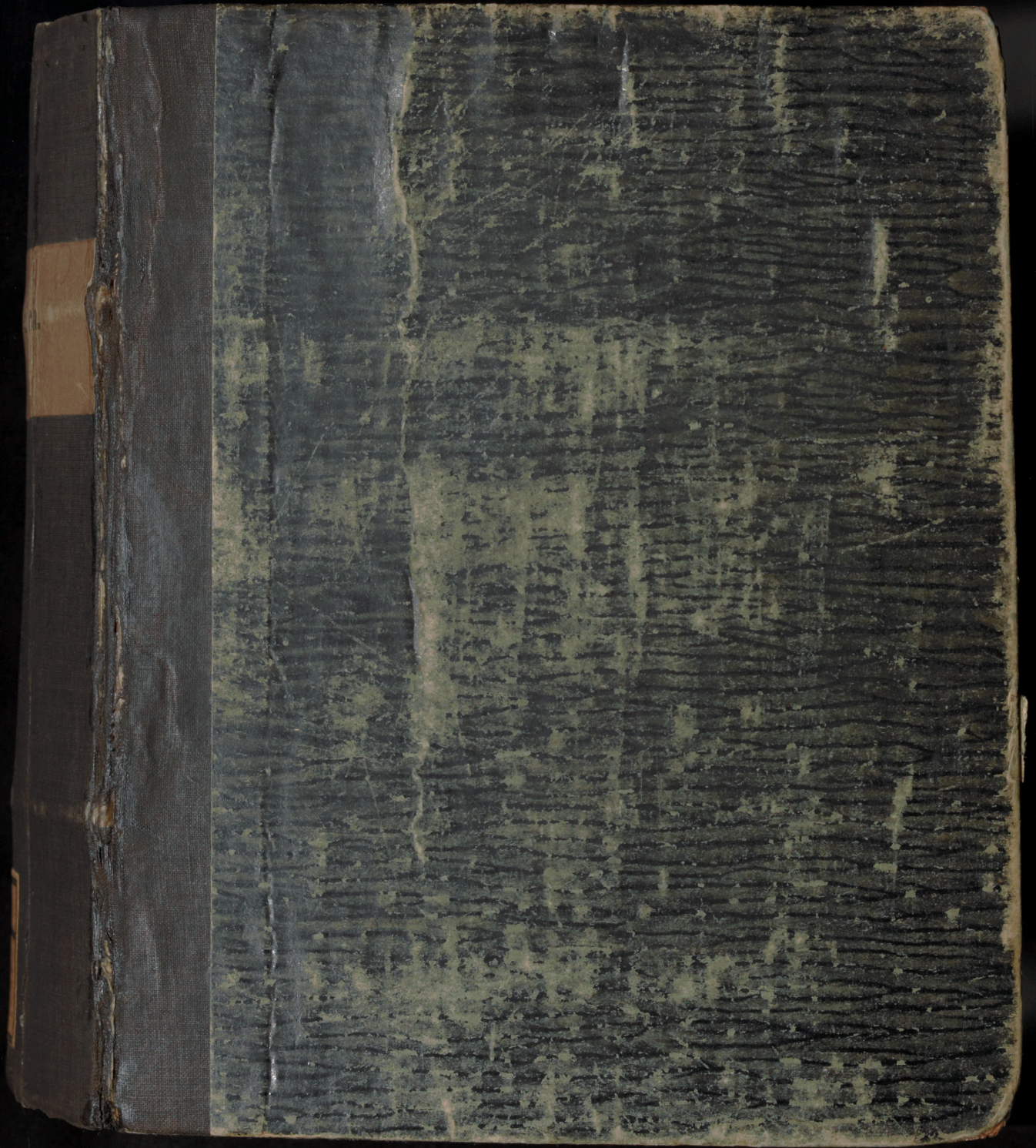
Dissertatio. Philologica. Prima. Sewa'im

Francofurti ad Viadrum: Typis Tobiae Schwartzii, [1720?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn869368818>

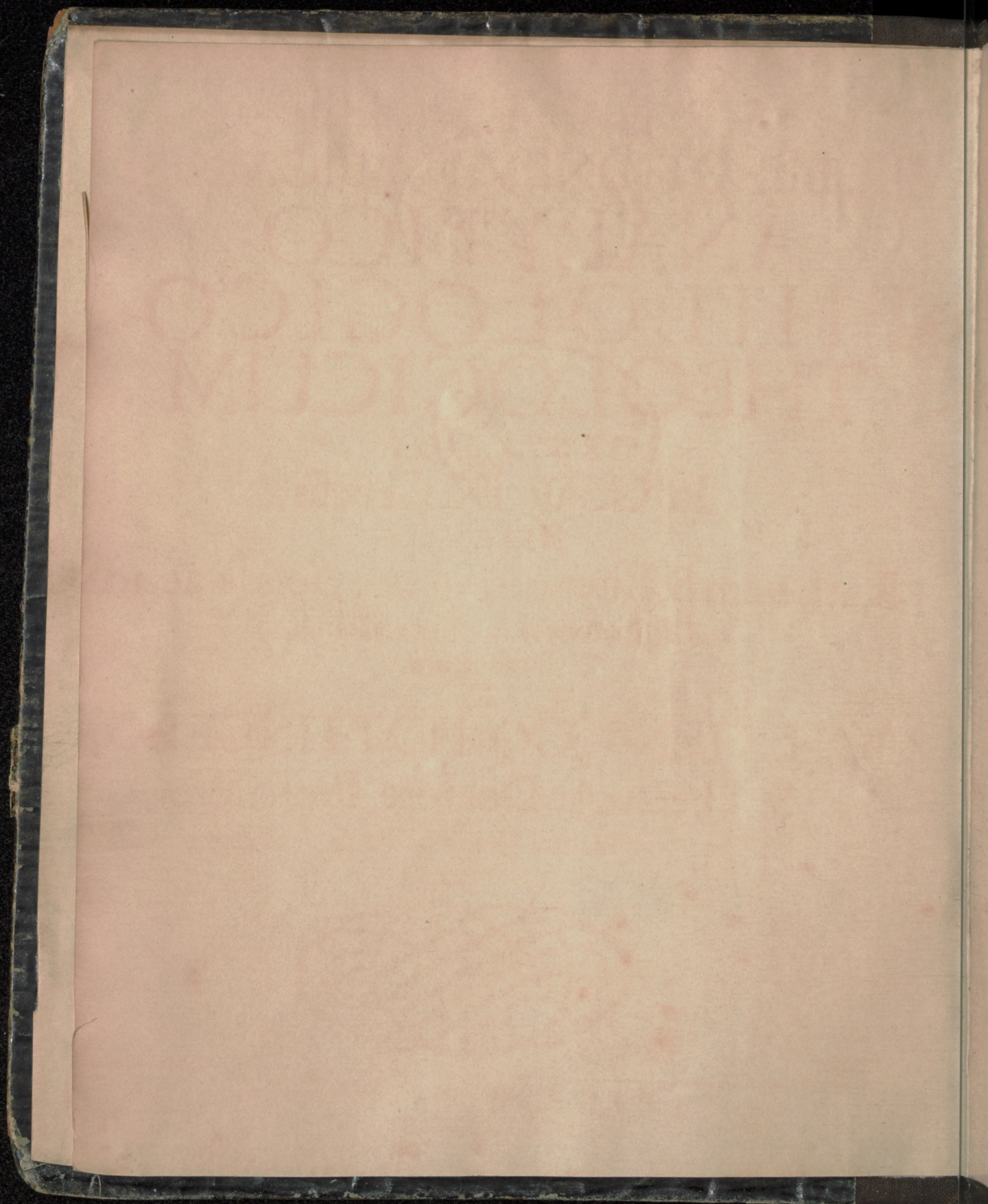
Druck Freier Zugang

92

La 1092 (92)

DISSERTATIO. PHILOLOGICA.
PRIMA.

43a

QUAM.
ANNUENTE. DIVINO. NUMINE.
SUB.
PRAESIDIO.

Dn. Friederich. Siegfried. Ring.

PHILOS. & LINGVAE. SANCTAE. PROF.

P. ORD.

IN.

AUDITORIO. PHILOSOPHICO.

Die 25. Jul. A. N. C. MDCC XX.

H. S.

PUBLICE. DEFENDIT.

EBERH. FRIED. GERICKE.

Berol. March. Philolog. & S. S. Th. Cultor.

FRANCOFURTI. ad VIADRUM.

Typis TOBIÆ. SCHWARTZII

42

DISSERTATIO. PHILOLOGICA.
PRIMA.

DE

שְׁבָאִים

§. I.

HAud quisquam inficias ibit, qui primis, u. i. d. labiis lingvæ Hebraeae studium tetigerit, Punctorum mutationem maximam parere difficultatem. Quare nostri officii esse existimavimus, ea, quæ ad facilitandam hanc materiam quicquam afferre possint, in docentis & discantis commodum publici juris facere. Atque cum de nulla re quicquam cum fundamento asseri & negari possit, nisi illius rei Natura sit perspecta: Nostro labore dignum judicavimus, in cujuslibet objecti, subjecti & causæ efficientis Naturam, quæ in hac materia de punctorum mutatione concurrunt, sollicitè inquirere. Atque in hoc scrutinio eo devenimus, ut vix quicquam restet, nisi, ut שְׁבָאִים Natura accuratius à Nobis explicetur; Quorum Naturam ipsa denominatio, ejusque denominationis derivatio manifestam reddet: Quemadmodum enim in omnibus artibus & scientiis termini technici aliquam

A

rei

rei significatae relationem explicant; Ita Grammaticorum Hebraeorum filii suis denominationibus & terminis, si non plenariam, aliquam saltem rei significatae partem essentialem indicant.

§. II.

Ad Scopum nostrum obtinendum, Hebraeorum literarum & eorum Natura, quae sub punctorum nomine veniunt, explicanda est. De prioribus, & ex parte etiam de posterioribus, ea in medium protulimus, quae materiam, de punctorum mutatione, illustrent. Vocalium enim & Accentuum Naturam examinavimus, & ad illa argumenta, quae rem nostram tangunt, attendimus. Verum à Grammaticorum Hebr. Filiis inter puncta etiam recensentur שבאים; Sunt enim duo puncta perpendiculariter posita (:), quemadmodum Lectoris oculis sistuntur. Quare nonnulli, quoniam ex punctis Vocales consistunt, שבאים recensent inter vocales, atq; asserunt, illa quantitate solum differre ab aliis Vocalibus, eademq; dicunt semivocales vel Vocales improprietas. Quo vero jure id fiat, ex subsequenti תבואה שבאים explicatione, eorumq; Naturae indagati-
one clarum reddetur, atq; simul demonstrabitur, quantum obscuritatis haec sententia afferat docenti & discenti, ad intelligendam de punctorum mutatione materiam.

§. III.

Duo illa puncta (:) perpendiculariter literis suppo-

supposita Masorethis audiunt חטף, חטפין; Ad vo-
cem enim יבאו *Jer. III. 18.* notant, חטפין 'ז *septem
sunt schvata.* h. e. septies occurrere ו conver-
sivum cum schvate, loco pathach cum dagešch;
atque ita idem est, quod ad eandem vocem *Exod.*
XIV. 15. observant, חטפין 'ז *septem sunt lenia.* Nec
non iidem *1. Par. II. 10.* ad vocem נשיא notant,
חטף 'ר *sex cum ebateph* h. e. cum schvate. Hoc ita
esse, pater ex alia nota Masorethica, ubi contra-
rium ipsis punctis asserunt, e. g. *Gen. I. 10.* ad vo-
cem ליבשה apponunt, ל' וחר' ל' i. e. non invenitur
sapius pathach sub ל', & unum extat cum schvate sub ל'.
Verum enim vero חטף proprie significat *rapien-*
tem, & quidem vi vel festinanter, quemadmodum
R. David. observat, in libr. Radicum ad vocem
חטף. *Jud. XXI.* חטפתם לכם איש אשתו *rapietis vobis
singuli uxorem suam.* & *Pf. X. 9.* עני לחטף עני *ad rapien-*
dum pauperem.

§. IV.

Praeterea eadem duo (:) puncta Rabbino-
rum Filii nominant שבא; de cujus denominatio-
nis derivatione admodum dissentiunt Philologi:
Sed cum brevitati studeamus, cujuslibet senten-
tiam recensere nunc supersedebimus, & illud so-
lum hic observamus, à singulo quidem hujus de-
nominationis derivationem peri à radice alia, &
diversa, vel ratione secundae, vel tertiae literae radi-
calis; sed in eo convenire, quod istae literae,
quoad figuram & formationem, sint diversae,
sed

A 2

fed tamen omnes eidem organo facratae. Atque ut propius rem tangamus, singulae radices, quae praeprimis sunt quatuor, significationem examinabimus & probando explicabimus.

§. V.

Sunt, qui hanc vocem שבה derivant à rad. שבה, quae radix proprie significat *captivum agere, in captivitatem adducere, vel educere*, & Jer. XLIII. 12. De Iismaële dicitur, אשר שבה ישמעאל quem populum abduxerat Iismaël. & Jer. XLIII. 12. שבה abducat eos. Quod LXX. vertunt ἀπομαρτύνει αὐτὸς in coloniam abducat eos, vel migrare faciet sive amandabit eos. Jes. LXI. 1. לשבוים in captivitatem adductis. Eandem vocem שבה, alii derivatam volunt à rad. שוב, quae intransitive significat *retroagi, retro converti, redire*; ita Genes. XIX. 33. de Abrahamo dicitur, שבת שם למקמו vertit se ad locum suum. Ast sumitur etiam transitive, & significat *vertere, restituere*, Psal. LXXXV. 2. שבת שבות יעקב restituisi damna Jacobi: Et Nabum. II. 3. שבת ירוה את גאון יעקב restituit Dominus Decus Jacobi. Quae LXX. vertunt per ἀποσπέφειν. Alii hujus vocis derivationem petunt à rad. שוה *assimilatus, adaequatus est*. Qua significatione occurrit Jes. XL. 25. אלהי ישראל מי דרמוני ואשוה ad quem assimilabis me, & exaequabor. Et Job. XXXIII. 27. לא שוה לי non exaequatum est mihi. Cujus Pihel habet significationem *complanandi*. Eandem adaequandi, assimilandi, comparandi, imò & ponendi & apponendi in eadem radice Chaldaei Lexicographi observant significationem.

nificationem. Denique alii טָשׁ שְׁבַח originem trahunt ex rad. טָשׁ vel טָשׁ mendacium, *vanum, gratis*. Ita *Exod. XX. 7.* לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹן. *non feres nomen Domini Dei tui temere, vane.* Quod LXX. exprimunt per ἐπὶ ματαίῳ *in vel super vanum* & *Jer. II. 30.* לְשׁוֹן *gratis vel frustra percussisti filios vestros.* Quod LXX. interpretantur ματὸν ἐνδὲ ταῖς τὰ τέκνα ὑμῶν. Missam hic facimus illam quaestionem, de vera טָשׁ שְׁבַח radice, quam alii derivant à טָשׁ, alii originem ejus petunt à טָשׁ, de quo videri potest Cl. *MERCERI Thes. Ling. Hebr. in rad. טָשׁ*. Nec inquiremus, an falvis Regulis Grammaticis & mutationis legibus, à qualibet radice, modo memorata, vox שְׁבַח in plurali formari possit שְׁבַחִים.

§. VI.

Ex his praemissis & quatuor Radicum significationibus sequens dari טָשׁ שְׁבַח potest definitio. שְׁבַח est certum signum, *duobus punctis perpendiculariter literae, nulla vocali stipatae, suppositis constans, hanc literam raptim vel in captivitatem adducens, vel eam reducens, ut acquet Syllabam, sed tamen nil est, nisi Vanum.*

§. VII.

Haec definitio, ut legitime intelligatur, explicanda, probanda, exemplis illustranda, & à nobis examinanda est, an omnis טָשׁ שְׁבַח in se contineat affectiones, de quibus in subsequenter agemus.

ANNEXA.

ANNEXA.

I.

Finis omnium lingvarum scripto traditarum extendit, ut alter cum altero absens suas communice-
cet cogitationes.

II. Hinc sequitur, omnem sermonem literis emendatum sine suo excidere, quando non clarus est, atque perspicuus.

III. Ex eo patet, Spiritum sanctum, utpote sapientissimum Numen, nihilq; sine fine faciens, non tradidisse nobis verbum suum absq; fine, qui finis est, ut intelligamus voluntatem DEI.

IV. Omnis autem oratio clara fit distinctionibus, quibus absentibus necessario sequitur obscuritas.

V. Et cum in lingua Hebræa distinctiones ostendant Accentus, necessario ipsi accentus, utpote lingvæ hujus pars essentialis, & in initio adfuisse debuerunt literis, & jamnum pro genuinis ac necessariis omnino agnosci debent.

VI. Ex mera accentuum consecutione Versiones variaz loci *Jud. VI 24.* emendari possunt, & debent.

VII. Connexionis mentis cum corpore Modum explicare, est, & erit Philosophis arcanum inscrutabile.

VIII. Cl. Cartesii Sententia, de glandula Pineali, licet sit probabilis, nihil tamen illustrat, quo connexionis mentis cum corpore modus etiam à sagacissimo intelligi possit. Conceptu enim difficillimum est, quomodo duo entia, sua essentia plane diversa, alterum in alterum agere possit.

IX. Tempus nil est reale, sed relativum; est enim rerum creaturarum duratio.

X. Umbra non est quicquam reale, sed luminis radiorum interceptio & privatio.

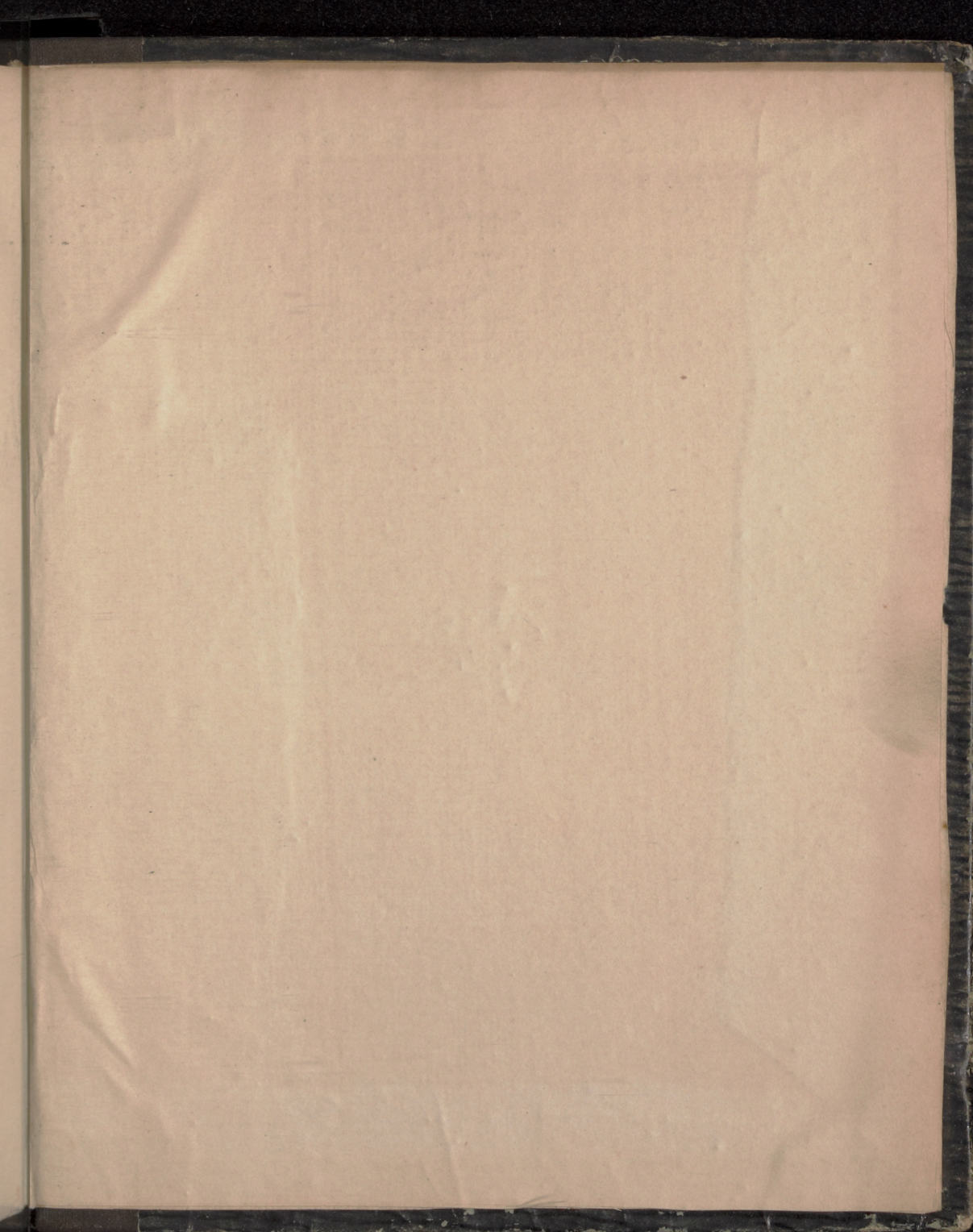

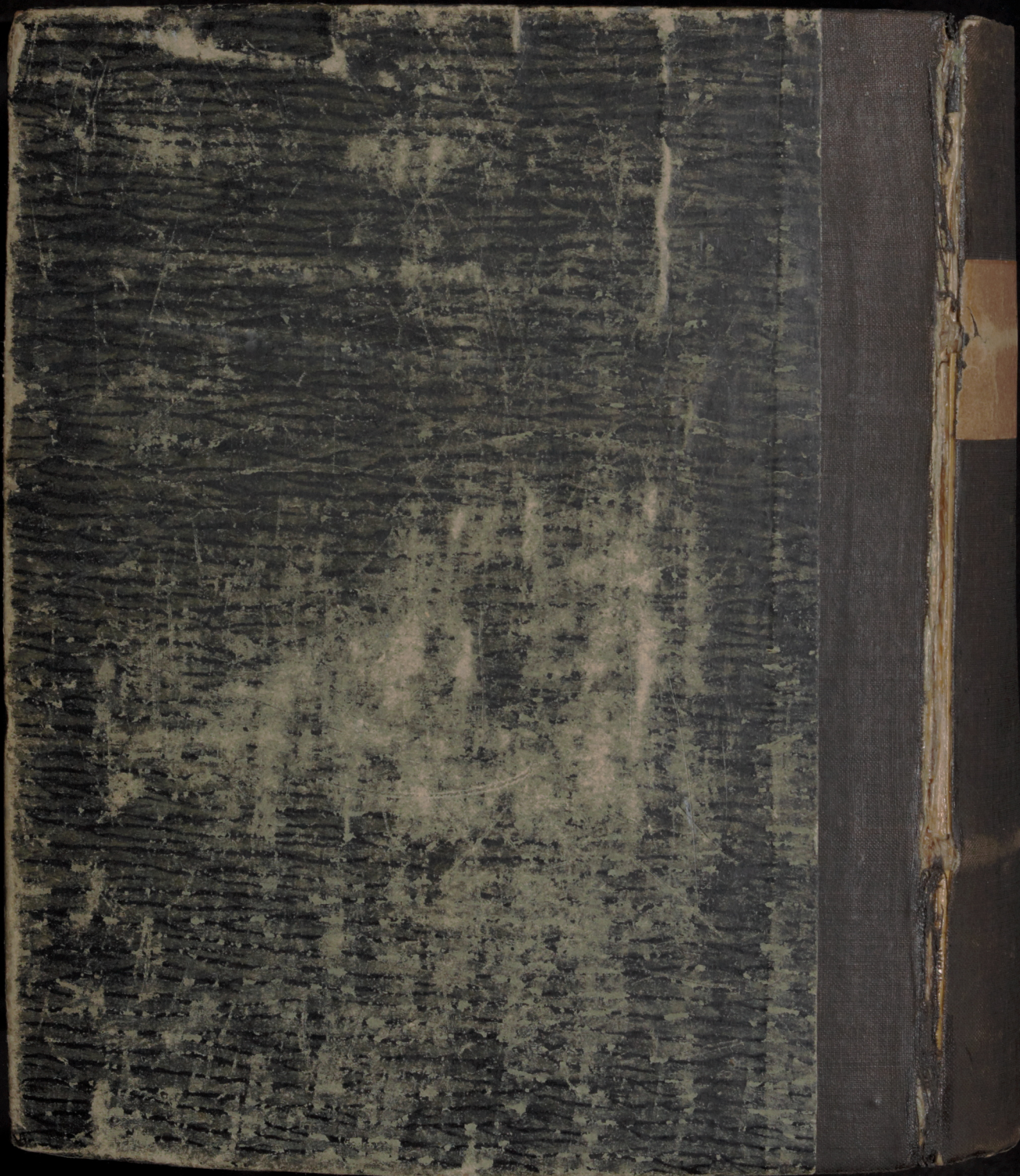
1. Hottinger Specimen Praelectionum.
2. Jungst in Gen: XXI. 8.
3. Schimphius in Gen: 9. 25.
4. Gerdes Observ.
5. Lortang in Gen: 9. 13.
6. Egid continuation.
7. Haseus in Gen: 49. 21.
8. Schröder in Gen: 4. 23. 24.
9. Hottinger Specimen Praelectionum
10. Lotteri Historia instaurationis Templi Hieros.
11. Schramm introductio in notitiam Reformatorem.
12. Gerhard de Religione Moscovitarum.
13. Heckius de Confessoribus veritatis in Lapatu.
14. Werenndorf de Herotico Zenonis.
15. Clausing Athanasius vindicatus.
16. Hillierus Fata et Scripta Weigeli.
17. Sporkheim de turbis Sacramentalibus.
18. Haseus de monumento Lanciaeensi p. 1. na.
19. Teuber de Titulis sine re.
20. Haseus de Monumento p. 2. na.
21. Wegner de visione Graeca 70.
22. Thomasius de Insigniis quatuor Evang.
23. Crüger de ~~de~~ more se devovendi Praef.
24. Wilko de Methodo linguas tradendi.
25. Meyer de templo Idoaeorum Tertio

28. Ejiord Comentário de Medrasch.
 29. Engelbach de visione Graecia Pentakuchi 70. cf
 30. Theses Theologicae.
 31. Van der Hart de usu linguae Rab.
 32. Hareus de Descherunte.
 33. Grillo de adventu Mesiae.
 34. Jocherius de duobus paribus pentecostalibus.
 35. Kellers convenientia et disconv. Abarbanelis.
 36. Hallbauer de scripturae S. in scriptoribus gentilibus.
 7. Stephani I. an Moses Genesim e Johedis patriarcharum
 collegerit.
 8. Wolle quadriga dictorum N. T. Federis.
 9. Reinhard de fatis graecae Linguae.
 10. Barochius de interpretatione N. T.
 11. Cardler de Vaticiniis.
 12. King de Schebaim.
 13. Henning de antiquo aenigmatum usu in nuptiis

1234

3.

Jo. Phil. Pfeifferum antiquit Græc. lib. IV. cap. 14. p.
Leydeckerum de Republica Hebræor. lib. VI. cap. 8.
de uxore Hebraica lib. II. cap. 13. p. 187. & de Jure
5. *Heideggerum* in hist. Patriarch. I. 15. *Jac. Lydium* rit.
Potterum in Archæol. Græca lib. IV. cap. II. p. 619.
um P. II. der Jüdischen Merckwürdigkeiten lib. VI.
Guil. Stuckium lib. I. antiquit. conviv. cap. 24. p. 107. &
ium l. c. In quo more sine dubio typus fuit, totum
perpetuarum nuptiarum instar esse. Quod vero pri-
æ diei epulæ præcipue commemorantur, inde est
us paschatis & ultimus festi tabernaculorum dies
stiviores reliquis erant, ita majorem donorum gra-
s gaudii mensuram primis & postremis temporibus
simus Deus distribuere constituit. De epulis prio-
test Cant. I. II. III. Hof. II. Matth. XXII. & c. & per
status augustissimus Ecclesiæ post effusum Spiritum
ribus agitur Cant. VIII. Jes. XXV. Prov. IX. Apoc.
collineant ad feliciorum conditionem, qua Eccle-
fordibus suis in fine seculi gavifura est, quamque
n piis desideriis anhelamus. Vide vener. *Frideric.*
ium in Dodecade Sacrar. exercitat. ad Psalm. XLV.
egium Viringam in *avandores* Apoc. p. 818. ed. noviss.
jam cœna illa nuptialis, quam, NOBILISSIME SPONSE,
ma thori Tui Socia, vel me non monente cogita-
mper complecteris mente, ad quam per tædas nu-
neque enim ex ænigmatibus carent (*) vocaberis, &
adem aderis, non spectator tantum, sed conviva &
is epulo. O Te beatum! si sacra ænigmata isthic
exponderis & intellexeris, si in iis mente perceptis
D 3 folas

veteres in noctem usque celebrantur, vide Lucæ XII. 35. 36.
Ramiresum de Prado in Pentecont. cap. 14. p. 97. & *Cornel.*
rvat. p. 162. *Jo. Mich. Dilherrum* Tom. I. disp. Acad. p. 797.